

R.HUŠEK: Ekonometrická analýza: strana 158, příklad 4

Máme třírovníkový model s identitou:

- (1) $C_t = \alpha_1 + \alpha_2 Y_t + \alpha_3 C_{t-1} + u_{t1}$ spotřební funkce (s důchodem a zpožděnou spotřebou)
- (2) $I_t = \beta_1 + \beta_2 r_t + \beta_3 I_{t-1} + u_{t2}$ investiční funkce (s úrokovou mírou)
- (3) $r_t = \gamma_1 + \gamma_2 Y_t + \gamma_3 M_t + u_{t3}$ funkce úrokové míry (s peněžní zásobou)
- (4) $Y_t = C_t + I_t + G_t$ bilanční identita důchodu

Kategorizace proměnných

Běžné ENDOGENNÍ: C_t - spotřeba, I_t - investice, r_t - úroková míra, Y_t - důchod

EXOGENNÍ: "1" - jedničkový vektor, G_t - veřejné výdaje, M_t peněžní zásoba

PREDETERMINOVANÉ: "1", G_t , M_t , C_{t-1} , I_{t-1} - spotřeba, resp investice zpožděné 1 období

$m = 4$, $q = 5$

URČENÍ REDUKOVANÉHO TVARU SOUSTAVY

po vyloučení identity: způsobem $I_t = Y_t - C_t - G_t$; dosadíme do (2):

$$(2) \quad Y_t - C_t - G_t = \beta_1 + \beta_2 r_t + \beta_3 I_{t-1} + u_{t2} \quad \text{investiční funkce (s úrokovou mírou)}$$

(2') $Y_t = \beta_1 + \beta_2 r_t + \gamma_2 I_{t-1} + C_t + G_t + u_{t2}$ a upravíme do tvaru, kde na levé straně budou přítomny jen běžné endogenní proměnné:

$$(2'') \quad Y_t - C_t - \beta_2 r_t = \beta_1 + \gamma_2 I_{t-1} + G_t + u_{t2} : \text{podobně u druhé a třetí rovnice}$$

$$(1) \quad C_t - \alpha_2 Y_t = \alpha_1 + \alpha_3 C_{t-1} + u_{t1}$$

$$(3) \quad r_t - \gamma_2 Y_t = \gamma_1 + \gamma_3 M_t + u_{t3}$$

Soustavu (1), (2''), (3) nyní přepíšeme do maticové podoby strukturního tvaru

$$\begin{bmatrix} 1 & -1 & -\beta_2 \\ -\alpha_2 & 1 & 0 \\ -\gamma_2 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} Y_t \\ C_t \\ r_t \end{pmatrix} = \begin{bmatrix} \beta_1 & \gamma_2 & 0 & 1 & 0 \\ \alpha_1 & 0 & \alpha_3 & 0 & 0 \\ \gamma_1 & 0 & 0 & 0 & \gamma_3 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} I_{t-1} \\ C_{t-1} \\ G_t \\ M_t \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} u_{t1} \\ u_{t2} \\ u_{t3} \end{pmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & -1 & -\beta_2 \\ -\alpha_2 & 1 & 0 \\ -\gamma_2 & 0 & 1 \end{bmatrix}^{-1} = \frac{1}{1-\alpha_2-\beta_2\gamma_2} \begin{bmatrix} 1 & -(-1) & \beta_2 \\ -(-\alpha_2) & 1-\beta_2\gamma_2 & (-\alpha_2\beta_2) \\ \gamma_2 & -(-\gamma_2) & 1-\alpha_2 \end{bmatrix} = \frac{1}{1-\alpha_2-\beta_2\gamma_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & \beta_2 \\ \alpha_2 & 1-\beta_2\gamma_2 & -\beta_2 \\ \gamma_2 & \gamma_2 & 1-\alpha_2 \end{bmatrix}$$

$$\det B = 1+0+0-\beta_2\gamma_2-0-\alpha_2=1-\alpha_2-\beta_2\gamma_2$$

$$\begin{pmatrix} Y_t \\ C_t \\ M_t \end{pmatrix} = \frac{1}{1-\alpha_2-\beta_2\gamma_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & \beta_2 \\ \alpha_2 & 1-\beta_2\gamma_2 & -\beta_2\alpha_2 \\ \gamma_2 & \gamma_2 & 1-\alpha_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \beta_1 & \gamma_2 & 0 & 1 & 0 \\ \alpha_1 & 0 & \alpha_3 & 0 & 0 \\ \gamma_1 & 0 & 0 & 0 & \gamma_3 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} I_{t-1} \\ C_{t-1} \\ G_t \\ M_t \end{pmatrix} +$$

$$+ \frac{1}{1-\alpha_2-\beta_2\gamma_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & \beta_2 \\ \alpha_2 & 1-\beta_2\gamma_2 & -\beta_2\alpha_2 \\ \gamma_2 & \gamma_2 & 1-\alpha_2 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} u_{t1} \\ u_{t2} \\ u_{t3} \end{pmatrix} =$$

$$= \frac{1}{1-\alpha_2-\beta_2\gamma_2} \begin{bmatrix} \beta_1+\alpha_1+\beta_2\gamma_1 & \gamma_2 & \alpha_3 & 1 & \beta_2\gamma_3 \\ \alpha_2\beta_1+\alpha_1-\alpha_1\beta_2\gamma_2-\gamma_1\beta_2\alpha_2 & \alpha_2\gamma_2 & \alpha_3-\alpha_3\beta_2\gamma_2 & \alpha_2 & -\beta_2\alpha_2\gamma_3 \\ \beta_1\gamma_2+\alpha_1\gamma_2+\gamma_1-\alpha_2\gamma_1 & \gamma_2^2 & \gamma_2\alpha_3 & \gamma_2 & \gamma_3-\alpha_2\gamma_3 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} I_{t-1} \\ C_{t-1} \\ G_t \\ M_t \end{pmatrix} +$$

$$\begin{aligned}
& + \frac{1}{1-\alpha_2 - \beta_2 \gamma_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & \beta_2 \\ \alpha_2 & 1-\beta_2 \gamma_2 & -\beta_2 \alpha_2 \\ \gamma_2 & \gamma_2 & 1-\alpha_2 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} u_{t1} \\ u_{t2} \\ u_{t3} \end{pmatrix} = \\
& + \frac{1}{1-\alpha_2 - \beta_2 \gamma_2} \begin{pmatrix} u_{t1} + u_{t2} + \beta_2 \cdot u_{t3} \\ \alpha_2 u_{t1} + (1-\beta_2 \gamma_2) u_{t2} - \beta_2 \alpha_2 u_{t3} \\ \gamma_2 u_{t1} + \gamma_2 u_{t2} + (1-\alpha_2) u_{t3} \end{pmatrix}
\end{aligned}$$

Alternativní postup s vyloučením proměnné C_t :

po vyloučení identity: způsobem $C_t = Y_t - I_t - G_t$; dosadíme do (1):

$$(1') \quad Y_t - I_t - G_t = \alpha_1 + \alpha_2 \cdot Y_t + \alpha_3 \cdot C_{t-1} + u_{t1}, \text{ přičemž}$$

rovnici (1) upravíme do tvaru, kde na levé straně budou přítomny jen běžné endogenní proměnné:

$$(1'') \quad (1 - \alpha_2)Y_t - I_t = \alpha_1 + \alpha_3 \cdot C_{t-1} + G_t + u_{t1}.$$

Totéž učiníme u druhé a třetí rovnice:

$$(2) \quad I_t - \beta_2 r_t = \beta_1 + \beta_3 I_{t-1} + u_{t2} \quad \text{investiční funkce (s úrokovou mírou), resp.}$$

$$(3) \quad r_t - \gamma_2 Y_t = \gamma_1 + \gamma_3 M_t + u_{t3}$$

Všechny tři rovnice nyní přepíšeme do strukturního tvaru:

$$\begin{bmatrix} 1 - \alpha_2 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -\beta_2 \\ -\gamma_2 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} Y_t \\ I_t \\ r_t \end{pmatrix} = \begin{bmatrix} \alpha_1 & 0 & \alpha_3 & 1 & 0 \\ \beta_1 & \beta_3 & 0 & 0 & 0 \\ \gamma_1 & 0 & 0 & 0 & \gamma_3 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} I_{t-1} \\ C_{t-1} \\ G_t \\ M_t \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} u_{t1} \\ u_{t2} \\ u_{t3} \end{pmatrix}$$

Zřejmě $\det B = 1 - \alpha_2 - \beta_2 \gamma_2 - 0 + 0 + 0 + 0 = 1 - \alpha_2 - \beta_2 \gamma_2$

$$\begin{bmatrix} 1 - \alpha_2 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -\beta_2 \\ -\gamma_2 & 0 & 1 \end{bmatrix}^{-1} = \frac{1}{1 - \alpha_2 - \beta_2 \gamma_2} \begin{bmatrix} 1 & -(-1) & \beta_2 \\ -(-\beta_2 \gamma_2) & 1 - \alpha_2 & -(\alpha_2 \beta_2 - \alpha_2) \\ \gamma_2 & -(-\gamma_2) & 1 - \alpha_2 \end{bmatrix} = \frac{1}{1 - \alpha_2 - \beta_2 \gamma_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & \beta_2 \\ \beta_2 \gamma_2 & 1 - \alpha_2 & \alpha_2 - \beta_2 \alpha_2 \\ \gamma_2 & \gamma_2 & 1 - \alpha_2 \end{bmatrix}$$

Toto maticí nyní vynásobíme zleva členy na pravé straně a osamostatníme vektor běžných endogenních proměnných:

$$\begin{pmatrix} Y_t \\ I_t \\ M_t \end{pmatrix} = \frac{1}{1 - \alpha_2 - \beta_2 \gamma_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & \beta_2 \\ \beta_2 \gamma_2 & 1 - \alpha_2 & \alpha_2 - \beta_2 \alpha_2 \\ \gamma_2 & \gamma_2 & 1 - \alpha_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \alpha_1 & 0 & \alpha_3 & 1 & 0 \\ \beta_1 & \beta_3 & 0 & 0 & 0 \\ \gamma_1 & 0 & 0 & 0 & \gamma_3 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} I_{t-1} \\ C_{t-1} \\ G_t \\ M_t \end{pmatrix}$$

$$+ \frac{1}{1 - \alpha_2 - \beta_2 \gamma_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & \beta_2 \\ \beta_2 \gamma_2 & 1 - \alpha_2 & \alpha_2 - \beta_2 \alpha_2 \\ \gamma_2 & \gamma_2 & 1 - \alpha_2 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} u_{t1} \\ u_{t2} \\ u_{t3} \end{pmatrix} =$$

$$\frac{1}{1 - \alpha_2 - \beta_2 \gamma_2} \begin{bmatrix} \beta_1 + \alpha_1 + \beta_2 \gamma_1 & \beta_3 & \alpha_3 & 1 & \beta_2 \gamma_3 \\ \alpha_1 \beta_2 \gamma_2 + \beta_1 - \beta_1 \alpha_2 + (1 - \beta_2) \alpha_2 \gamma_1 & \beta_3 (1 - \alpha_2) & \alpha_3 \beta_2 \gamma_2 & \beta_2 \gamma_2 & \gamma_3 \alpha_2 (1 - \beta_2) \\ \beta_1 \gamma_2 + \alpha_1 \gamma_2 + \gamma_1 - \alpha_2 \gamma_1 & \gamma_2 \beta_3 & \gamma_2 \alpha_3 & \gamma_2 & \gamma_3 - \alpha_2 \gamma_3 \end{bmatrix}.$$

$$\begin{pmatrix} 1 \\ I_{t-1} \\ C_{t-1} \\ G_t \\ M_t \end{pmatrix} + \frac{1}{1-\alpha_2-\beta_2\gamma_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & \beta_2 \\ \beta_2\gamma_2 & 1-\alpha_2 & \alpha_2-\beta_2\alpha_2 \\ \gamma_2 & \gamma_2 & 1-\alpha_2 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} u_{t1} \\ u_{t2} \\ u_{t3} \end{pmatrix}$$